

Nr 183

Utlåtande i anledning av motioner om inrättande av ytterligare en juridisk fakultet.

(2:a avd.)

I de likalydande motionerna I: 199 av fröken *Stenberg* och II: 256 av herr *Nordstrandh* har hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala, att direktiven för den av universitetskanslersämbetet tillkallade utredningsmannen för översyn av den juridiska utbildningsorganisationen må vidgas till att även pröva möjligheten att bygga upp en ny juridisk fakultet.

Utskottet har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttrande över motionerna från *universitetskanslersämbetet*. Se *Bilaga* till detta utlåtande.

Utskottet. Såväl i motionerna som i universitetskanslersämbetets yttrande har erinrats om att statsmakterna år 1965 uttalade sig för att den fortsatta utbyggnaden av den juridiska utbildningsorganisationen tills vidare skulle ske vid de tre befintliga fakulteterna. Man räknade därvid med ett totalt antal studerande vid dessa fakulteter av omkring 6 000 i början av 1970-talet. Motionärerna har motiverat sina önskemål om en utredning om ytterligare en juridisk fakultet med den snabba ökningen av studerandeantalet. Att en dylik ökning ägt rum bekräftas av universitetskanslersämbetet i dess anslagsäskanden för nästa budgetår. Antalet nyinskrivna juris studerande per den 15 september åren 1964—1967 uppges sålunda till 539, 676, 1 052 respektive 1 487 och totalt räknar man, enligt vad utskottet inhämtat från statistiska centralbyrån, med att antalet studenter som innevarande höst påbörjar sina juridiska studier kommer att ligga mellan 1 500 och 1 700. Kanslersämbetet redovisar emellertid också en av centralbyrån uppgjord prognos enligt vilken ökningstakten kommer att avtaga så att man under 1970-talets första år inte kommer att ha nått upp till högre antal än sammanlagt omkring 5 000 studerande.

Avgörande för hur man skall se på den frågeställning som motionärerna aktualiserat är givetvis inte bara de redovisade siffrorna på den faktiskt skedda ökningen av studerandeantalet utan även vilken prognos man kan göra för den fortsatta tillströmningen och, inte minst, vilken bedömning man kan göra av arbetsmarknadens behov av juridiskt utbildad arbets-

kraft. I sistnämnda hänseende föreligger, såvitt utskottet har sig bekant, inte någon aktuell undersökning. En mycket viktig omständighet i sammanhanget är vidare frågan om möjligheten att rekrytera kompetenta lärare till en ny juridisk fakultet. Det torde vara realistiskt att för närvarande räkna med avsevärda svårigheter därvidlag.

Sammanfattningsvis får utskottet som sin mening uttala att det inte för närvarande synes finnas anledning att påbörja någon utredning om inrättande av en ny juridisk fakultet. Utskottet avstyrker därför motionerna och hemställer

att riksdagen icke bifaller motionerna I: 199 och II: 256.

Stockholm den 28 november 1967

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Närvarande: se under utlåtandet nr 179; dock att herr Nordstrandh (h) deltagit i stället för herr Turesson (h).

Reservation

av herr *Nordstrandh* (h).

Universitetskanslersämbetets yttrande den 14 september 1967
över motionerna I:199 och II:256

Enligt de riktlinjer för den fortsatta utbyggnaden av universitet och högskolor som fastställdes av 1965 års riksdag (prop. 141, SU 173, rskr 411) skall den fortsatta utbyggnaden av den juridiska utbildningsorganisationen ske genom förstärkningar av de befintliga fakulteterna. Härvid räknades med ett totalt antal studerande vid de juridiska fakulteterna av ca 6 000 i början av 1970-talet fördelat med ca 2 000 studerande vid vardera av fakulteterna i Uppsala, Lund och Stockholm.

Ämbetsverket har i sin anslagsframställning för budgetåret 1968/69 redogjort för vissa inom statistiska centralbyrån gjorda preliminära kalkyler rörande den fortsatta tillströmningen av studerande till universitet och högskolor. På grundval av dessa kalkyler kan antalet studerande vid de juridiska fakulteterna beräknas komma att uppgå till något över 5 000 i början av 1970-talet. Vad de juridiska fakulteterna beträffar tyder statistiska centralbyråns beräkningar på en långsammare tillväxttakt än den som förutsattes i 1965 års riksdagsbeslut. Universitetskanslersämbetet vill emellertid starkt understryka osäkerheten i den gjorda beräkningen och vill för sin del inte utesluta möjligheten av en snabbare ökning av antalet studerande. I nuvarande läge föreligger dock enligt ämbetsverkets mening inte någon anledning att ompröva 1965 års riksdagsbeslut beträffande utbyggnaden av den juridiska utbildningsorganisationen. Utbyggnaden bör enligt ämbetsverkets mening tillsvida ske genom förstärkningar av de nu befintliga fakulteterna. Möjligheterna att förlägga en del av den av fakulteterna meddelade undervisningen till även andra orter än nuvarande fakultetsorter bör emellertid enligt ämbetsverkets mening övervägas. Den av ämbetsverket den 28 februari 1966 tillkallade utredningsmannen för översyn av den juridiska utbildningsorganisationen har i uppdrag att närmare utreda vissa härmed sammanhängande frågeställningar.

På grundval av en framställning från konsistoriet vid universitetet i Göteborg föreslog ämbetsverket i en skrivelse till Kungl. Maj:t den 20 juni 1966 att juridiska fakulteten i Lund skulle anvisas medel för anordnande av viss begränsad juridisk utbildning i Göteborg fr. o. m. läsåret 1966/67. Förslaget avsåg att göra det möjligt för juris studerande att i Göteborg er-hålla juridisk utbildning motsvarande det första utbildningsåret i studie-gången för juris kandidatexamen. För närvarande föreligger möjligheter för juris studerande att i Göteborg fullgöra första studietermen för juris kandidatexamen genom att följa de för den samhällsvetenskapliga utbildningen anordnade kurserna i propedeutisk juridik och företagsekonomi. Kungl. Maj:t lämnade emellertid ämbetsverkets framställning utan bifall. Förslaget har av ämbetsverket på nytt framförts i verkets anslagsframställning för budgetåret 1968/69. Kostnaden för den föreslagna juridiska utbildningen i Göteborg har av ämbetsverket beräknats komma att uppgå till ca 60 000 kr. budgetåret 1968/69.